

What's Next?

ถ้าจะโอบนไป อบจ. แล้วไงต่อ

"ก้าวต่อไปของการกระจายอำนาจด้านสุขภาพ"

รองศาสตราจารย์ ดร. รัชเฉลิม สุทธิพงษ์ประชา
วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลงานวิจัย

โครงการสังเคราะห์ข้อเสนอและออกแบบเชิงนโยบายการถ่ายโอน
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด

สนับสนุนโดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

shorturl.at/jqwR7

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
2564 | 2021

โครงการสังเคราะห์ข้อเสนอและออกแบบเชิงนโยบายการถ่ายโอน
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด

Policy Analysis and Policy Design for the Transfer of
Subdistrict Health Promotion Hospitals
to Provincial Administrative Organizations (PAOs)

รองศาสตราจารย์ ดร. รัชเฉลิม สุทธิพงษ์ประชาและคณะ
สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) พ.ศ. 2564

ความเห็นและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในเอกสารนี้เป็นของผู้วิจัย
มิใช่ความเห็นของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

“

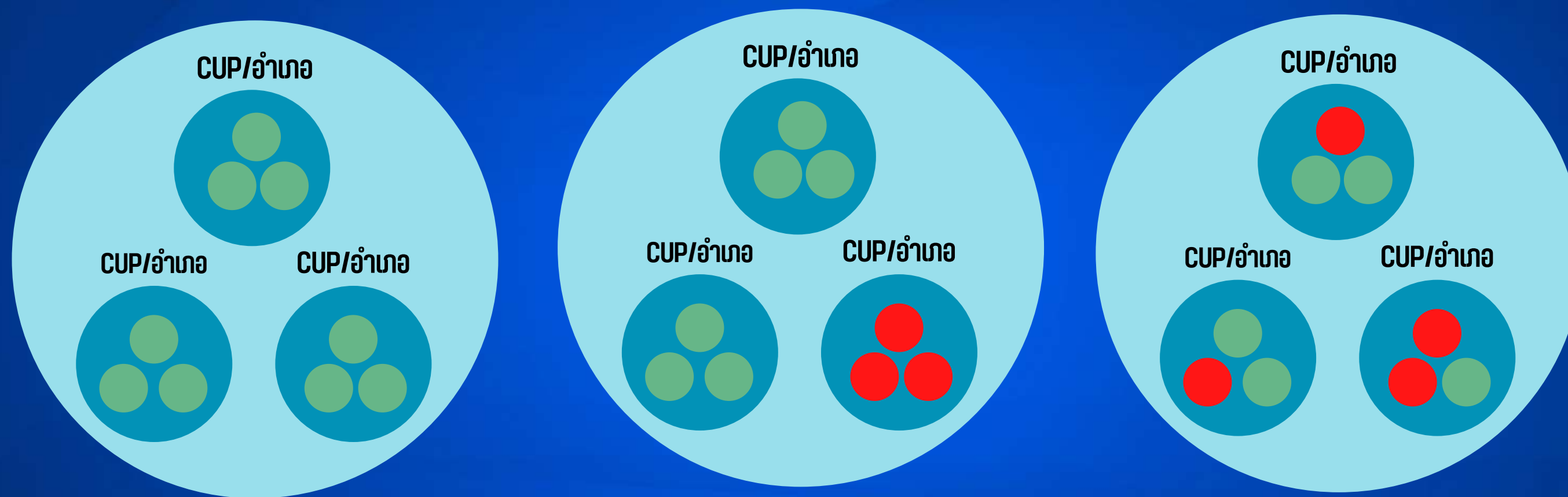
ผมเชื่อในความสามารถของประชาชนว่าเขามีศักยภาพ โดยเฉพาะ อบต.-เทศบาล
ที่เข้มแข็ง เด่นหน้าได้จริงในการผลักดันแนวคิดชาวบ้านดูแลสุขภาพตัวเอง
ซึ่งท้องถิ่นเป็นกุญแจสำคัญในการปฏิวัติระบบสุขภาพยุคใหม่ แต่ปัจจุบันก็ชักเย่อ
กันส่วนกลางยังไม่ยอมปล่อย แต่ผมคิดว่า เวลาไม่ใช่เวลาที่จะมาแย่งกัน
จุดสำคัญคือการร่วมสร้างความสามารถของท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพตนเอง

นพ. อมร นนทสุต
อดีตปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สุภานันท์ นิภาพันธ์. 2552. เปิดใจ นพ.อมร นนทสุต การพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ "ท้องถิ่น คือ กุญแจสำคัญในการปฏิวัติระบบสุขภาพยุคใหม่." วารสารระบบบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว, 1 (1), 17-20.

Primary Care Governance Landscape in 49 Provinces after October 1, 2022

ถ่ายโอนทั้งจังหวัด

ถ่ายโอนทั้ง CUP หรือทั้งอำเภอ

ถ่ายโอนไม่เต็ม CUP
หรือไม่เต็มอำเภอ

- รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบจ.
- รพ.สต. ที่ยังไม่ถ่ายโอนให้แก่ อบจ. ในปี 2566

แต่....

เราให้ความสำคัญกับ
"การประเมินความพร้อม"

มากกว่า

"การเตรียมความพร้อม"

Four Possible Scenarios of Post-decentralization Primary Care Governance landscape

อบจ. มีความพร้อมและเข้มแข็ง

ฉากทัศน์ ก

- อบจ. = มือเก่าชำรุด
- ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอุ้ยอ้ายเชื่องช้า

ฉากทัศน์ ข

- อบจ. = มือเก่าชำรุด
- ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวดเร็วว่องไว

ฉากทัศน์ ง

- อบจ. = มือใหม่หัดขับ
- แต่ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอุ้ยอ้ายเชื่องช้า

ฉากทัศน์ ค

- อบจ. = มือใหม่หัดขับ
- แต่ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวดเร็วว่องไว

ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ไม่มีความพร้อมและอ่อนแอ

ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มีความพร้อมและเข้มแข็ง

อบจ. ไม่มีความพร้อมและอ่อนแอ

ฉากทัศน์ที่เป็นไปได้ (Most Likely Scenario)

=

" มือใหม่หัดขับ + รัฐราชการที่อู้อัย "

วันนี้ราชการส่วนกลางพร้อมเป็น "พี่เลี้ยง" แล้วหรือยัง

พิจารณาจาก

โครงสร้างองค์กร

งบประมาณ

กลไกการบริหาร

ภาวะผู้นำ

บุคลากร

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรต้น

=

การปฏิรูปภาครัฐและการเปลี่ยน Mindset การพัฒนา

“

ที่ผ่านมาเราไปคิดแทนเขา คิดว่าเราเป็นนักวิชาการ เป็นหมอ เป็นพยาบาล
เป็นสาธารณสุข เราไปคิดว่าชาวบ้านไม่รู้
เมื่อเรารู้อยู่คนเดียว เราจึงเหนื่อยอย่างทุกวันนี้ เมื่อไม่เชื่อว่าชาวบ้านทำได้
ไม่ยอมรับเขา เราก็ต้องมาจัดบริการเอง แล้วยังทำกันไม่ไหว
ดังนั้น จุดสำคัญตรงนี้ คือ ภาครัฐต้องเปลี่ยนวิธีคิด ต้องคิดกลับด้าน
กลับบทบาทระหว่างรัฐกับประชาชนเสียใหม่

”

นพ. อมร นนทสุต
อดีตปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สุภานันท์ นิภานันท์. 2552. เปิดใจ นพ.อมร นนทสุต การพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ "ท้องถื่น คือ กุญแจสำคัญในการปฏิวัติระบบสุขภาพยุคใหม่." วารสารระบบบริการปฐมภูมิและเวชศาสตร์ครอบครัว, 1 (1), 17-20.

คิดใหม่ ทำใหม่ วิจัยแบบใหม่

Research to Policy

Prototyping

AABR

(Agency-Area-based Research)

พื้นที่ อบจ. ที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย

DE-SILO Six Building Blocks of a Health System

เทคโนโลยีและนวัตกรรมข้อมูล เช่น Cloud Computing, ERP, API เป็นต้น

แนวคิดการจัดการที่แตกต่างจากเดิม เช่น Area-based management/budgeting, Contract management, ระบบ CUP/Super-CUP เป็นต้น

ตัวอย่างสิ่งที่กำลังดำเนินการ: เทคโนโลยี

HealthTeams

เข้าสู่ระบบ

เลขที่บัตรประชาชน (13 หลัก)

31059510184022

รหัสผ่าน

จำรหัสผ่าน [ลืมรหัสผ่าน?](#)

เข้าสู่ระบบ

[🔗 แลกเปลี่ยนหน้าเข้าสู่ระบบ](#)

ยังไม่มีบัญชี? [ลงทะเบียน](#)

- ยกระดับระบบฐานข้อมูล รพ.สต. ก่อนการถ่ายโอนด้วยระบบ PCC on Cloud ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย HealthTeams สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- หลักการ
 - ลดภาระการคีย์ข้อมูล (ลดปรากฏการณ์ "หมอน้ำจ่อ")
 - สร้างระบบ Health Data Highway ระหว่าง สร. กับ อบจ.
 - สอดคล้องกฎหมาย PDPA
 - รองรับ Telemedicine Technology
 - สร้าง Data Dashboard สำหรับผู้บริหารองค์กรในการตัดสินใจ

ตัวอย่างสิ่งที่กำลังดำเนินการ: **Management**

- วางระบบและแนวทางการดำเนินงานของ "คณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ (กสพ.)" ของ อบจ. ในพื้นที่กรณีศึกษา
- กำหนดโครงสร้าง กสพ. ที่ตอบโจทย์ระบบสุขภาพปฐมภูมิในภาพรวมและบริบทระดับพื้นที่
- อนุ กสพ. เชิงระบบ
 - อนุ กสพ. ด้านวิชาการ
 - อนุ กสพ. ด้านหลักประกันสุขภาพ (Super-CUP)
 - อนุ กสพ. ด้านการพัฒนาคูณภาพชีวิตระดับพื้นที่ (Super-พชอ.)
- อนุ กสพ. เฉพาะพื้นที่ เช่น
 - อนุ กสพ. ด้านการแพทย์แผนไทย
 - อนุ กสพ. ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism)

ตัวอย่างสิ่งที่กำลังดำเนินการ: ประเด็นอื่น ๆ

แนวทางการพัฒนาต่อยอด
ระบบสุขภาพปฐมภูมิ
(ทั้งฝั่ง Public Health และ Health Service)

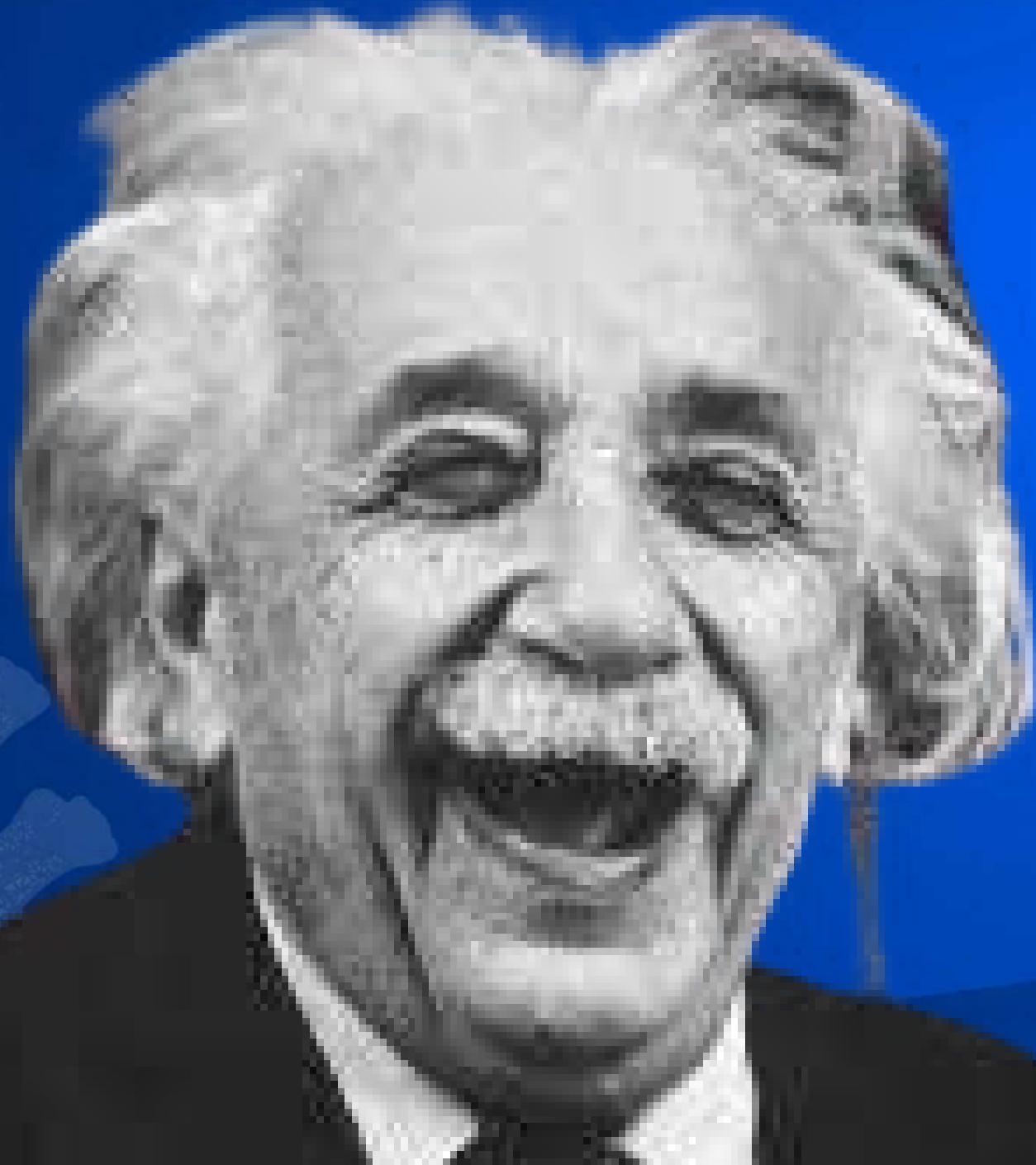

รูปแบบและโครงสร้างการบริหาร รพ.สต.
ในระดับพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด
(อำเภอ, กลุ่มอำเภอ)

การวางแผนโครงสร้างอัตรากำลัง
รพ.สต. ให้ทันสมัยและสอดคล้อง
สภาพความเป็นจริงของตลาดแรงงาน

มีแต่คนบ้าเท่านั้นที่做事情เดิมซ้ำ ๆ
แต่กลับหวังผลลัพธ์ที่แตกต่าง

Insanity is doing the same
thing over and over again and
expecting different results.

Albert Einstein (1879-1955)

